

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Туристичні ресурси України»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «242 Туризм і рекреація»
Освітня програма «Туризм»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Ковальчук Іван Платонович

Kovalchuk51ip@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1404>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Навчальна дисципліна “Туристичні ресурси України” (ТРУ) належить до переліку нормативних (обов’язкових) дисциплін ОП Туризм за освітнім ступенем “бакалавр”, що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм на першому році навчання. Вона забезпечує формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності аналізу та оцінювання туристичного потенціалу і стану та перспектив розвитку туризму в Україні. Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних навиків з визначення потенціалу туристичних ресурсів України, оцінювання їх стану, визначення особливостей розміщення по території України, рівня і перспектив розвитку різних галузей туризму в нашій державі.

Мета дисципліни – сформувати у студентів систему знань і навичок з оцінювання видового складу, регіональних географічних особливостей розміщення туристичних ресурсів на території України, їх ролі та значення для розвитку туристичної інфраструктури та реалізації потенціалу туризму у туристичному бізнесі, допомогти оволодіти методичними підходами до досліджень та оцінювання туристичних ресурсів України, визначення потенціалу розвитку туризму в різних районах і регіонах нашої держави.

Завдання дисципліни: ознайомлення з методичними підходами дисципліни «Туристичні ресурси України», схемами рекреаційно-туристичного районування території України; застосування цих підходів для вивчення структури туристичних ресурсів України; оцінювання стану та потенціалу різних видів туристичних ресурсів; вивчення регіонально-географічних особливостей природних умов, господарського комплексу, соціально-культурних,

етнографічних, історико-культурних та інших ресурсів, інфраструктури та інституцій туризму, що формують регіональні туристичні ринки України.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність :

Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

загальні компетентності (ЗК):

K02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; K03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; K04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; K05. Прагнення до збереження навколишнього середовища; K06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; K10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

спеціальні (фахові) компетентності:

K15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності; K16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; K17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; K19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; K22. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем; SK24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Програмні результати навчання (ПРН): ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук; ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору; ПР05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дисципліни «Туристичні ресурси України». Природно-географічні туристичні ресурси України.

<p>Тема 1. Навчальна дисципліна «Туристичні ресурси України». Об'єкт, предмет і завдання дисципліни, її структура, зв'язки з іншими дисциплінами.</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знати мету і завдання дисципліни. Вміти оцінювати місце дисципліни ТРУ в системі туризмознавства. Розуміти мету і завдання досліджень туристичних ресурсів України. Застосовувати отримані знання і вміння у навчальній і практичній діяльності</p>	<p>Виконання, задача та захист практичної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p align="center">10</p>
<p>Тема 2. Класифікація і типізація туристичних ресурсів України. Туристичне районування України.</p>	<p align="center">4/4</p>	<p>Знати теоретичні засади досліджень туристичних ресурсів України, основні їх класифікації і типізацію. Вміти розрізняти види і форми туризму у КС. Розуміти сутність туристичного районування України. Використовувати набуті знання і вміння у навчальному процесі та практичній діяльності.</p>	<p>Виконання, задача та захист практичної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p align="center">10</p>
<p>Тема 3. Природно-географічні туристичні ресурси. Рельєф як рекреаційно-туристичний ресурс України.</p>	<p align="center">2/2</p>	<p>Знати основні види природних туристичних ресурсів України Вміти аналізувати й оцінювати рельєф як туристичний ресурс України. Розрізняти форми рельєфу за їх розмірами,</p>	<p>Виконання, задача та захист практичної роботи (в.т.ч. в elearn)</p>	<p align="center">10</p>

		походженням, формою, можливостями їх використання в туризмі. Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності.		
Тема 4. Природно-кліматичні ресурси туристичного потенціалу України. Сім природних чудес України як складова туристичного потенціалу	2/2	Знати сутність і види природно-кліматичних туристичних ресурсів. Вміти аналізувати й оцінювати їх вплив на розвиток туризму. Володіти інформацією про об'єкти, які входять до 7 природних чудес України. Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності.		
Тема 5. Водні та гідромінеральні туристичні ресурси України	2/4	Знати спектр видів водних туристичних ресурсів Вміти аналізувати властивості водних і гідромінеральних ресурсів та оцінювати їх придатність для використання в туризмі. Здійснювати районування території України за потенціалом її водних і гідромінеральних ресурсів туризму. Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності	Виконання, задача та захист практичної роботи (в.т.ч. в elearn) Виконання, задача модульної контрольної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 6. Біотичні туристично-	2/2	Знати сутність і видове різноманіття		

рекреаційні ресурси України		біотичних ресурсів України Вміти аналізувати та оцінювати потенціал біотичних ресурсів України Розуміти небезпеки, створювані туризмом для біотичних ресурсів України Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності.		
Разом: зм. модуль 1	16/16			30
Змістовний модуль 2. Природно-антропогенні та суспільно-історичні туристичні ресурси України				
Тема 7. Природоохоронні території та об'єкти як ресурсна база туризму в Україні	4/4	Знати сутність і видове різноманіття природоохоронних об'єктів території України Вміти аналізувати придатність різних категорій ПЗФ України в якості ресурсної бази туризму. Розуміти ризики, створювані туризмом для збереження фауни і флори на території України. Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності.	Виконання та задача практичної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Тема 8. Антропогенні туристично-рекреаційні ресурси України	4/4	Знати сутність та видове різноманіття антропогенних туристично-рекреаційних ресурсів України. Вміти аналізувати сучасний стан і часову динаміку туристичної	Виконання та задача практичної роботи (в.т.ч. в elearn)	10

		інфраструктури України. Розрізняти регіони України за потенціалом антропогенних туристичних ресурсів. Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності.		
Тема 9. Етнокультурні та подієві ресурси туризму і заклади дозвілля як туристичний ресурс	2/2	Знати основні види етнокультурних та подієвих туристичних ресурсів України Розуміти функції закладів дозвілля як туристичного ресурсу. Вміти оцінювати потенціал етнокультурних та подієвих туристичних ресурсів України. Застосовувати набуті знання під час практичної діяльності.	Виконання та здача практичної роботи (в.т.ч. в elearn) Виконання і захист самостійної роботи	10
Тема 10. Регіональний огляд різних видів туристичних ресурсів України	4/4	Знати потенціал різних видів туристичних ресурсів України за її регіонами Вміти виявляти та оцінювати рівень розвитку туризму в різних регіонах України. Застосовувати набуті знання під час навчального процесу і практичної діяльності.	Виконання та здача практичної роботи (в.т.ч. в elearn) Виконання, здача модульної контрольної роботи (в.т.ч. в elearn)	10
Разом: зм. модуль 2	14/14			40
Всього за семестр				70
Екзамен				30

Всього за курс	100
-----------------------	------------

**ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ
ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ**

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У курсових проектах та лабораторних роботах повинні міститися коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Алешугіна Н.О., Барановська О.В., Барановський М.О., Зеленська О.О., Смаль І.В., Філоненко І.М. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства. Навчальний посібник. Чернігів: Видавництво ЧНТУ. 2015. 492 с.
2. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України: Навчальний посібник. К.: Альтерпрес, 2009. 400 с
3. Герчанівська П. Е. Дерев'яні церкви України. К.: Наукова думка, 1996. 136 с.
4. Данилюк А.Г. Шляхами України: Етнографічний нарис. Львів: Світ, 2003. 250 с.
5. Дерлеменко Є. Парки України: Фотоальбом. Київ: мистецтво, 2006. 96 с.
6. Енциклопедія архітектурної спадщини України: Тематичний словник. К.: Українська Академія архітектури, 1985. 366 с.
7. Енциклопедія етнокультурознавства. Ч.2. Українська національна культура у просторі і часі / Ю.Римаренко, В.Кремень, В.Чернець, Л.Шкляр. Київ, 2002
8. Заповідники і національні природні парки України / Мінекобезпеки України. К.: Вища школа, 1999. 232 с.

9. Івченко А.С., О.А. Україна. Фортеці, замки, палаци: Путівник К.: ГНПП “Картографія”, 2010
10. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / Відп. Ред. В. О. Горбик. К.: ІТ ФПУ, 1998. 399 с.
11. **Колотуха О.В.** Словник-довідник зі спортивного туризму та активної рекреації: географія, систематизація, практика. Кропивницький: Видавництво Льотної академії НАУ, **2017**. 392 с.
12. Курорти України. Минуле та сучасне. Санаторно-курортні заклади ЗАТ “Укрпрофоздоровниця”. К.: ТАМЕД, 2002. 287 с.
13. Курортні ресурси України / За ред. М.В.Лободи. К.: ТАМЕД, 1999. 344 с.
14. Лесик О.В. Замки і монастирі України. Львів: Світ, 1993
15. Любіцева О. О., Панкова Є. В., Стафійчук В. І. Туристичні ресурси України. Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2007. - 369 с.
16. Макарчук С. А. Історико-етнографічні райони України: Навч. посібник. Львів: Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 352 с.
17. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. Львів, 1997. 259 с.
18. Мацюк О.Я. Замки і фортеці Західної України. Історичні мандрівки. 2-е вид., випр. і доп. Львів: Центр Європи, 2005. 192 с.
19. Огняник М. С. Мінеральні води України: Підручник. К.: Видавн.-полігр. центр “Київ. ун-т”, 2000. 216 с.
20. Олійник Я., Стецюк В. Природні та етнокультурні феномени України. К.: Стафед-2, 2003. 114 с.
21. Пам’ятки архітектури та містобудування України. Довідник Державного реєстру національного культурного надбання. Київ: Техніка, 2000.
22. **Покоłodна М. М.** Туристські ресурси України : підручник / М. М. Покоłodна, Т. В. Гордієнко, І. Л. Полчанінова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, **2019**. 222 с.
23. П’ятсот чарівних куточків України, які варто відвідати / Упор. Лагунова Т.І., Калуба Ю.В. Харків: Книжковий клуб “Клуб сімейного дозвілля”, 2007. 416 с.
24. **Туристські ресурси України:** конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач О. В. Поступна. Х.: НУЦЗУ, **2020**. 209 с.
25. **Федорченко В.К.** Українська енциклопедія туризму. К.: Юрінком Інтер, **2023**. 660 с
26. **Ярьоменко С.І.** Туристичні ресурси України. Навчальний посібник. К.: Олді +, **2021**. 472 с.

27. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму України.
<https://www.tourism.gov.ua/>